

ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ

**Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ**

**Πρωτοπρεσβύτερος
Κωνσταντῖνος Πλευράκης**

**«Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»
ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΤΗΛ.: 2310-462-744 Fax: 463-455
ΘΕΡΜΗ 2021**

**ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΩΤΩΝ
ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥ ΠΑΣΧΑ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

**Ἀπό τό ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Τετάρτης
ψάλλομε τόν Ὅρθρο
τῆς Μεγάλης Πέμπτης
μέ τό Εὐχέλαιο
στή θέση τοῦ Ἱεροῦ Νιπτῆρος,
καί ἀρχίζει ὁ ἑορτασμός
τῆς Μεγάλης Πέμπτης.**

Ποιό εἶναι τό θέμα πού ἑορτάζομε τή
Μεγάλη Πέμπτη;

Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὡς Μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων, ἀνανεώνει τήν Παλαιά Διαθήκη πού ὁ Θεός ἔδωκε στό Λαό Του στό Σινᾶ, τό 1225 π.Χ. μέ μεσίτη τό Μωυσῆ, καί συνάπτει τήν Καινή Διαθήκη, τήν ὁποίαν θά σφραγίσῃ μέ τό αἷμα Του, πού θά χυθῆ στό Γολγοθᾶ τή Μεγάλη Παρασκευή μέ τή σταυρική θυσία Του. Τό Συ-

ναξάρι τῆς ἡμέρας διευκρινίζει λεπτομερέστερα τί ἐορτάζομε τῆ Μεγάλῃ Πέμπτῃ:

Συναξάριον

Τῆ ἁγία καί μεγάλη Πέμπτῃ οἱ τά πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεῖοι Πατέρες ἀλληλοδιαδόχως ἔκ τε τῶν θείων Ἀποστόλων καί τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων παραδεδώκασιν ἡμῖν τέσσαρά τινα ἐορτάζουν·

1^{ov} τόν ἱερόν Νιπτῆρα,

2^{ov} τόν Μυστικόν Δεῖπνον

(δηλαδή τήν παράδοσιν τῶν καθ' ἡμᾶς φρικτῶν Μυστηρίων),

3^{ov} τήν ὑπερφυᾶ Προσευχήν καί

4^{ov} τήν Προδοσίαν αὐτήν.

Ὑπομνηματίζει δέ τά ἐπί μέρους θέματα μέ τούς ἐξῆς ἐπιγραμματικούς στίχους!

1

Εἰς τόν ἱερόν Νιπτῆρα.

*Νίπτει Μαθητῶν ἐσπέρας Θεός πόδας,
Οὗ ποῦς πατῶν ἦν εἰς Ἐδέμ δειλῆς πάλαι.*

2

Εἰς τόν Μυστικόν Δεῖπνον.

*Διπλοῦς ὁ Δεῖπνος· Πάσχα γάρ νόμου φέρει
καί Πάσχα καινόν, Αἷμα, Σῶμα Δεσπότης.*

3

Εἰς τὴν ὑπερφυᾶ Προσευχήν.

Προσεύχη· καὶ φόβητρα, θρόμβοι αἱμάτων, Χριστέ, προσώπου· παραιτούμενος δῆθεν θάνατον, ἐχθρόν ἐν τούτοις φενακίζων.

4

Εἰς τὴν Προδοσίαν.

Τί δεῖ μαχαιρῶν; τί ξύλων, λαοπλάνοι, πρὸς τὸν θανεῖν πρόθυμον εἰς Κόσμου λύτρον;

Ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει τὸ ἐνιαῖο τετραπλό αὐτὸ θέμα στίς καθορισμένες ἐορταστικές ἀκολουθίες της, τοῦ Ὁρθρου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ. Στό Ὁρθρο τῆς Μεγάλης Πέμπτης, τὸν ὁποῖον τελεῖ ἀπὸ βραδύς τῆ Μεγάλη Τετάρτη, θεολογεῖ καὶ ἐμβαθύνει στό νόημα τῆς ἐορτῆς. Στόν Ἑσπερινό δέ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, τὸν ὁποῖον προλαβαίνει καὶ τελεῖ τὸ πρωί, δώδεκα ὥρες νωρίτερα, ἐορτάζει τῆ Σύναψη τῆ Καινῆς Διαθήκης, ψάλλοντας τούς ἴδιους θεολογικούς ὕμνους πού ἔψαλε καὶ στόν Ὁρθρο καὶ τελῶντας τῆ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Βέβαια ὁ Μυστικός Δεῖπνος καὶ ἡ σύναψη τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔγιναν τὸ βάρ-

δυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης καί ἐν συνεχείᾳ ἀκολούθησαν τά γεγονότα τῆς Προσευχῆς στόν Κῆπο τῆς Γεσθημανῆς, ἡ σύλληψη τοῦ Κυρίου καί τά νυχτερινά δικαστήρια. Οἱ Πατέρες ὅμως ὄρισαν νά ἐορτάζωμε τή σύναψη Καινῆς Διαθήκης, τό πρωί τῆς Μεγάλης Πέμπτης μέ τή Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καί τό βράδυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης νά ἐορτάζωμε τήν προσευχή καί τή σύλληψη τοῦ Κυρίου καί τά δικαστήρια καί τά μαρτύρια τοῦ Κυρίου ἀπό τοὺς Ἰουδαίους, στήν πραγματική ὥρα πού συνέβησαν.

Τῆ Μεγάλῃ Πέμπτῃ τό πρωί, μόλις σημάνῃ ἡ καμπάνα, θά ἀρχίσῃ ἀμέσως ὁ Ἑσπερινός μέ τή Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Οἱ συνειδητοί χριστιανοί πρέπει νά εἶναι παρόντες ἀπό τήν ἀρχή σ' αὐτή τή Θεία Λειτουργία, πού τελεῖται εἰς ἀνάμνησιν καί ἐορτασμό τοῦ Μυστικοῦ Δεῖπνου.

Στό τραπέζι τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ὁ Κύριος συνῆψε τήν Καινή Διαθήκη καί παρέδωκε τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι τό «συμβόλαιον», τό ἔγγραφο

στό όποιο καταγράφεται ή συμφωνία, για νά τό κρατοῦν ώς άπόδειξη - μαρτυρία οί «συμβαλλόμενοι» καί νά θυμοῦνται τίς ύποχρεώσεις τους. Είμαι ή έπισφράγιση τής Καινής Διαθήκης μέ τό αίμα τοῦ Χριστοῦ.

Στό Ναός μας ξεκινᾶμε τήν πρωινή Ἀκολουθία λίγο άργότερα, ὥστε νά δοθῆ στούς πιστούς ἕνα μικρό χρονικό περιθώριο νά ξεκουραστοῦν, για νά ἔλθουν ὅλοι άπό τήν άρχή, ὅσοι ἔχουν συνειδητοποιήσει τή θέση, τά δικαιώματα καί τίς ύποχρεώσεις πού ἔχουν βάσει τοῦ συμβολαίου αὐτοῦ τής Καινής Διαθήκης, τής συμφωνίας μεταξύ τοῦ Θεοῦ καί ἡμῶν. Ὅλοι οί πιστοί ὀφείλουν νά βρεθοῦν στή σύναξη αὐτή τής Μεγάλης Πέμπτης πού άνανεώνει καί άναβιώνει τό Μυστικό Δεῖπνο.

Ἐπισημαίνομε στούς άδελφούς νά κάμουν κάτι πού θά τούς ὠφελήση άφνάνταστα. Πρίν πέσουν για ὕπνο τό βράδυ τής Μεγάλη Τετάρτης καί πρίν ξεκινήσουν τό πρωί τής Μεγάλης Πέμπτης για τήν Ἐκκλησία, νά διαβάσουν προσεκτικά μιá - δυό φορές τά δύο χαρακτηριστικά τροπάρια τής ἡμέρας, πού παραθέ-

τομε στή συνέχεια: Τό «Μηδεῖς, ὦ πιστοί» καί τό «Μυσταγωγῶν Σου Κύριε τούς μαθητάς». Αὐτή ἡ προσεχτική ἀνάγνωση – προσευχή θά τούς εἰσαγάγη στό κλίμα τοῦ Μεγάλου Μυστηρίου τῶν Ἁγίων ἡμερῶν πού ἐορτάζομε.

**Δόξα Πατρί καί Υἱῷ καί Ἁγίῳ Πνεύματι
Κοσμᾶ μοναχοῦ. Ἦχος πλ. α΄.**

Μυσταγωγῶν Σου, Κύριε, τούς Μαθητάς
ἐδίδασκες λέγων·
ὦ φίλοι, ὁρᾶτε
μηδεῖς ὑμᾶς χωρίσει Μου φόβος!
Εἰ γάρ πάσχω, ἀλλ' ὑπέρ τοῦ Κόσμου·
μή οὖν σκανδαλίζεσθε ἐν Ἐμοί.
Οὐ γάρ ἦλθον διακονηθῆναι,
ἀλλά διακονῆσαι
καί δοῦναι τήν ψυχὴν Μου
λύτρον ὑπέρ τοῦ Κόσμου!
Εἶ οὖν ὑμεῖς φίλοι Μου ἐστέ,
Ἐμέ μιμεῖσθε!
Ὁ θέλων πρῶτος εἶναι,
ἔστω ἔσχατος!
Ὁ δεσπότης, ὡς ὁ διάκονος!
Μείνατε ἐν Ἐμοί, ἵνα βότρυν φέρητε!
Ἐγὼ γάρ εἶμι τῆς ζωῆς ἡ ἄμπελος.

Καί νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

Μεθοδίου πατριάρχου. Ἦχος πλ. δ΄.
Μηδεῖς, ὦ πιστοί,
τοῦ δεσποτικοῦ δείπνου ἀμύητος,
μηδεῖς ὅλως, ὡς ὁ Ἰούδας,
δολίως προσίτω τῇ τραπέζῃ!
Ἐκεῖνος γάρ τόν ψωμόν δεξάμενος
κατά τοῦ Ἄρτου ἐχώρησε!
Σχήματι μεν ὦν μαθητής,
πράγματι δέ παρῶν φονευτής!
Τοῖς μέν Ἰουδαίοις συναγαλλόμενος,
τοῖς δέ Ἀποστόλοις συναυλιζόμενος!
Μισῶν ἐφίλει, φιλῶν ἐπώλει
τόν ἐξαγοράσαντα ἡμᾶς τῆς κατάρας,
τόν Θεόν καί Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ψυχαῖς καθαραῖς
καί ἀρρυπώτοις χεῖλεσι
δεῦτε μεγαλύνωμεν τήν ἀκηλίδωτον
καί ὑπέραγνον Μητέρα τοῦ Ἐμμανουήλ,
δι' αὐτῆς τῶ ἐξ αὐτῆς
προσφέροντες πρεσβείαν τεχθέντι.
Φεῖσαι τῶν ψυχῶν ἡμῶν,
Χριστέ ὁ Θεός, καί σῶσον ἡμᾶς.

Ποιός καλλιτέχνης θά δοκίμαζε νά δώση δραματική μορφή στόν έσπερινό τῆς Μεγάλης Πέμπτης, γιά νά κατανοήση ὁ πολὺς κόσμος τή μεγάλη σημασία τῶν τελουμένων καί νά τά ζῆ προσερχόμενος μέ εὐλάβεια καί κατάνυξη στήν Ἐκκλησία κατά τή Μεγάλη Ἑβδομάδα;!

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἡ Ἀκολουθία τῶν Παθῶν πού τελοῦμε τή νύχτα τῆς μεγάλης Πέμπτης πρὸς τή Μεγάλη Παρασκευή, εἶναι οὐσιαστικά ὁ **Ὁρθρος τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς**.

Τή Μεγάλη Παρασκευή τό πρῶι **ἔπειτα μέ τήν Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν** τελοῦμε καί παρακολουθοῦμε λεπτομερῶς, ἱεουργοῦμε, συμμετέχομε καί ζοῦμε τό δικαστήριο μπροστά στόν Πιλάτο, τήν ἐπιθετικότητα τοῦ ὄχλου, τή μανία τῶν Ἀρχιερέων καί τῶν πρεσβυτέρων, τοὺς ἐμπαιγμούς τῶν Ρωμαίων στατιωτῶν, τῶν ἐθνικῶν, τό μαρτύριο καί τά Πάθη τοῦ Κυρίου, τή σταυρική θυσία Του καί τήν ταφή Του. Τηροῦμε ὁλοήμερη αὐστηρή νηστεία, καί παραμένομε μέσα στό χῶρο τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας

μαζί με τήν Παναγία Μητέρα Του, τόν ἀγαπημένο Του Μαθητή Ἰωάννη, τίς Μαθήτριες καί τούς κηδευτές, τόν εὐσχήμονα βουλευτή Ἰωσήφ καί τό Νυχτερινό Μαθητή Νικόδημο.

Μαζί με τίς Μεγάλες Ὑρες τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς τελοῦμε καί τόν Ἑσπερινό τῆς ἡμέρας. Στόν Ἑσπερινό αὐτό πού τελεῖται περίπου τό μεσημέρι ἐορτάζομε καί ζοῦμε τήν Ταφή τοῦ Κυρίου.

Ἔτσι τῆ Μεγάλη Παρασκευή τό μεσημέρι ὀλοκληρώνεται ὁ ἐορτασμός τῶν Ἁγίων Παθῶν τοῦ Κυρίου

ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟ

Τό βράδυ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἐπιτελοῦμε τόν Ὅρθρο τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Τό Μέγα Σάββατο

ὁ Χριστός «σαββατίζει»,

«καταπαύει» ἀπό τῶν ἔργων Αὐτοῦ! Ἔχει ἐκτελέσει τήν ἐντολή τοῦ Πατέρα, ἔχει ὑπακούσει καί ἔχει φέρει τό «λόγο Του» στούς ἀνθρώπους, καί ὅπως εἶπε στήν Ἀρχιερατική προσευχή Του στόν Πατέρα, **«τό ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς Μοι ἵνα**

ποιήσω»! Τώρα αναπαύεται στον «καινό» Τάφο «καινόν ἡμῖν παρέχων Σαββατισμόν»!

Τῆ Μεγάλῃ Παρασκευῇ τό βράδῃ ψάλλομε τόν Ὅρθρο τοῦ Μεγάλου Σαββάτου! Ὁ Χριστός ἀναπάυεται στον Τάφο καί ἡ Ἐκκλησία τοῦ ψάλλει τόν «Ἄμωμο!» τόν Ψαλμό 118, «Ἄμωμοι ἐν ὁδῷ Ἀλληλούια», τόν Ὑμνο τοῦ Χριστοῦ, πού συνέταξε ὁ Δαβίδ χίλια χρόνια (1000) νωρίτερα.

Εἶναι ὁ μεγαλύτερος ψαλμός τοῦ Ψαλτηρίου, μέ ἑκατόν ἑβδομηνταέξη στίχους. Σέ κάθε στίχο τοῦ ψαλμοῦ συντέθηκαν ἀργότερα τά «ἐγκώμια», ὁ «ἐπιτάφιος Θρῆνος», ἢ καλύτερα ὁ ἐπικήδειος ὕμνος».

Οὐσιαστικά ὁ Ὅρθρος τοῦ μεγάλου Σαββάτου μέ τήν λιτανεία τοῦ Ἐπιταφίου, εἶναι ἡ κηδεία τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἀκριβέστερα ἡ τιμή πού ἀποδίδει ἡ Ἐκκλησία στό νεκρό Χριστό, ὅπως γίνεται συνήθως μέ τούς ἀγαπημένους μας ὅταν πεθαίνουν, πού τούς «ξενυχτοῦμε». Παραμένομε μαζί τους γιά λίγο πρὶν ἀπό τήν ταφή καί συνήθως «θρηνοῦμε» καί τούς ἐγκωμιάζομε!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
Μέ τήν Ἀνάστασή Του ὁ Κύριος
ὀλοκλήρωσε τή σωτηρία
τοῦ πρώτου Ἀδάμ!
Ὁ Νέος Ἀδάμ εἶναι ἔτοιμος
νά ἀναγεννᾶ,
μέ τόν Παράκλητο,
ἀπό τήν Πεντηκοστή καί μετά
τήν καινούρια ἀνθρωπότητα!

Μέ τήν ἐνανθρώπησή Του τόν πῆρε πάνω Του ἀπό τά σπλάγχνα τῆς Παναγίας Παρθένας Μητέρας του, τόν ντύθηκε ὡς ἔνδυμα καί ἐργάστηκε γιά λογαριασμό του τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, μέ τήν ὑπακοή Του καί τό σταυρικό Του θάνατο. Νίκησε τό Διάβολο, κατήργησε τό θάνατο καί ἀναστήθηκε ἀναγεννῶντας τόν Ἀδάμ! Μέ τήν ἀνάληψή Του προσήγαγε στόν Πατέρα, τόν ἐπανέφερε στό Νέο Παράδεισο, τήν Ἐκκλησία, καί μπορεῖ τώρα νά ξαναρχίση νά ἐργάζεται τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, γιά νά ὀλοκληρώση τόν προορισμό του καί νά γίνη ὁμοιος μέ τό Θεό! Αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆ σωτηρίας.

Γιά νά μποῦμε στό κλίμα τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα πρέπει νά ἐξηγήσωμε τήν ἀλλαγὴ πού ἔγινε μέ τόν καιρό στόν τρόπο τοῦ ἐορτασμοῦ.

Ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα εἶναι νυχτερινή ἐορτὴ! Τό ξεκίνημα τῆς χριστιανικῆς Λατρείας ἔγινε τῆ νυχτα! Εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Νύχτα ἔγινε ἡ Ἔξοδος τῶν Ἑβραίων ἀπό τήν Αἴγυπτο καί ὁ πρῶτος ἐορτασμός τοῦ Πάσχα. Νύχτα ἔγινε καί ὁ Μυστικός Δεῖπνος τοῦ Χριστοῦ, ἡ σύλληψη καί τά πάθη Του, ἀλλά καί ἡ Ἀνάστασή Του. Ἀπό τά πρῶτα χρόνια ἡ Ἐκκλησία νύχτα ἐόρταζε τίς συνάξεις της, τά βράδουα τελοῦσε τή θεία λειτουργία μέ τίς «Ἀγάπες», τήν «ἀνάμνηση τοῦ Χριστοῦ».

Στούς πρῶτους χριστιανικούς αἰώνες ὁ ἐορτασμός τοῦ Πάσχα συνεδυάζετο καί μέ τή Βάπτισι τῶν Κατηχουμένων πού εἶχαν ἐτοιμαστῆ ἀπό τήν Ἐκκλησία νά βαπτιστοῦν!

Ὅλο τό Μέγα Σάββατο ἐτηρεῖτο αὐστηρή νηστεία καί τό βράδου, τῆ νύχτα συνήγετο ἡ Ἐκκλησία νά ἐορτάσῃ τό Πάσχα, νά βαπτίσῃ τά νέα μέλη της καί νά

φάγη τόν καινούριο Ἄμνό. Στήν ἀρχή, στό πρῶτο μέρος τῆς συνάξεως γίνονταν οἱ βαπτίσεις στό Βαπτιστήριο, πού ἦταν συνήθως κάτω ἢ διπλα στό Ναό..

Τήν ὥρα πού στό Βαπτιστήριο ὁ Ἐπίσκοπος ἐβάπτιζε τού κατηχημένους, ἡ Ἐκκλησία τῶν πιστῶν συναγμένη, ἤκουε μιά σύνοψη τῆς Κατηχήσεως πού εἶχαν διδαχτῆ οἱ κατηχούμενοι στά τρία χρόνια τῆς Κατηχήσεώς τους. Τά Κατηχητικά Μαθήματα πού ἄκουαν στήν τριετῆ Κατήχηση, ἡ Ἐκκλησία τά συμπύκνωνε σέ μιά δυναμική σύνοψη, καί τά ὑπενθύμιζε στούς πιστούς, πού περίμεναν τούς Νεοφώτιστους νά εἰσέλθουν στή σύναξη. Ἔτσι ὑπενθύμιζε στούς Βαπτισμένους τήν ἔννοια τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς Σωτηρίας.

Ἡ συμπυκνωμένη αὐτή σύνοψη τῆς Χριστιανικῆς Κατηχήσεως ἦταν τά Βιβλικά Ἀναγνώσματα μέ τά φοβερά θαύματα τοῦ Θεοῦ, πού προεικόνιζαν «τήν μέλλουσαν ἔσσεσθαι σωτηρίαν» στήν Παλαιά ἐποχή τῆς σκιᾶς καί τῶν τύπων. Αὐτά διαβάζονται καί σήμερα ἀκόμη κατ' ἐπιλογήν.

Όταν τελείωναν οι βαπτίσεις, ο Έπίσκοπος έπαιρνε τούς Νεοφώτιστους, λευκοντυμένους μέ τό Χιτώνα τοῦ Χριστοῦ καί τίς ἀναμμένες λαμπάδες στά χέρια καί τούς εἰσήγε, τούς ἔβαζε μέσα στή σύναξη τῶν πιστῶν, γιά νά ἑορτάσουν τό Πάσχα, νά γίνη ἡ Θεία Λειτουργία, ἡ ἀνάμνηση καί ἀναπαράσταση, ἡ συμπύκνωση καί μυστική ἱεουργία τῆς ζωῆς καί τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, καί νά πάρουν μέρος οἱ Νεοφώτιστοι, νά κοινωνήσουν γιά πρώτη φορά τῶν Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ. Οἱ συναγμένοι πιστοί πού τούς περίμεναν ἀκούοντας τά Βιβλικά ἀναγνώσματα, τούς ὑποδέχονταν, ψάλλοντας τόν ἀντιφωνικό ὕμνο:

**«Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε,
Χριστόν ἐνεδύσασθε! Ἄλληοῦϊα!»**

Ὁ ὕμνος αὐτός πού τόν ψάλλομε καί σήμερα εἶναι ἕνας ὕμνος - δοξολογία στό Θεό, πού ἐξηγοῦσε στούς Νοφώτιστους τήν οὐσία καί τό μήνυμα τοῦ Βαπτίσματος.

«Αἱ σεῖς, πού μπαίνετε τώρα μέσα στήν Ἐκκλησία, λευκοντυμένοι, ὀλοφώτεινοι, πού τώρα μόλις βαπτισθήκατε· τόν Χριστόν ἐφορέσατε ὡς ἔνδυμά

σας, μέ τό Χριστό ένωθήκατε! Δοξάσετε τό Θεό μαζί μας!»

Αύτή ή νυχτερινή λειτουργία ήταν ό πανηγυρικός έορτασμός τοῦ Πάσχα κατά τούς πρώτους αιώνες! τότε πού ή Έκκλησία παρά τοῦ διωγμούς ήταν ζωντανή καί μαρτυροῦσε τό Χριστό στόν κόσμο καί κέρδιζε νέα μέλη καί τά κατηχοῦσε καί τά βάπτιζε!

Ἀργότερα, ὅταν ἔπαψαν οἱ διωγμοί καί ὁ Χριστιανισμός ἔγινε ή επίσημη θρησκεία τοῦ Κράτους, ὅλοι ήθελαν νά τά ἔχουν καλά μέ τούς ἄρχοντες, κι ὅλοι γίνονταν χριστιανοί. Κρύωσε καί ὁ ένθουσιασμός τῶν πρώτων αἰώνων, καί σταμάτησε ή συστηματική Κατήχηση. Δέ γίνονται πιά βαπτίσεις τή νύχτα τοῦ Πάσχα καί τῶν μεγάλων έορτῶν. Διατηρεῖται ὅμως τό παλαιό τυπικό τῆς έορτῆς ἑλαφρῶς τροποποιημένο. Ἔμεινε μόνο ή τυπική θεία Κοινωνία τοῦ Πάσχα, συνήθως χωρίς νόημα!

Ἄφού δέν ἔχομε πιά νά βαφτίσωμε Κατηχουμένους τή νύχτα καί άφού δέν ἔχομε τήν εὐλάβεια νά νηστέψωμε ὅλη μέρα τό Μέγα Σάββατο, γιά νά κοινωνήσωμε τή νύχτα, μεταφέρθηκε κακῶς ὅλο

τό τυπικό τῆς ἐορτῆς δώδεκα ὥρες νωρίτερα, ἀπό τό βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, στό πρωί μαζί μέ τή λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καί ἔτσι ὁ νυχτερινός ἐορτασμός περιορίστηκε στήν τελετή τῆ ἀναστάσεως, τόν ὄρθρο καί τή Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Ὁ πολὺς κόσμος «μεταλαβαίνει» τυπικά καί βιαστικά τό πρωί καί τό βράδυ ἔρχεται στήν σύντομη τελετή τῆς Ἀναστάσεως καί μόλις ἀκούση τό «Χριστός Ἀνέστη!» φεύγει καί σκορπίζεται, τή στιγμή πού ἡ Ἐκκλησία ψέλνει τό «Ἀναστήτω ὁ Θεός καί διασκορπισθήσονται οἱ ἐχθροί Αὐτοῦ καί φυγέτωσαν ἀπό προσώπου Αὐτοῦ οἱ μισοῦντες Αὐτόν», σάν νά εἶναι ἐχθροί τοῦ Θεοῦ!

Ζοῦν ὅμως οἱ «Χριστιανοί» αὐτοί, πραγματικό Πάσχα, ἀληθινή σωτηρία, λυτρωτική συνάντηση σκλάβου μέ τό Θεό ἐλευθερωτή του;

Γιά νά ζήσωμε τό νόημα τῆς ἐορτῆς, γιά νά κατανοήσωμε τήν ἔννοια τῆς Καινῆς Διαθήκης, πρέπει νά προσέξωμε

τά Ἱερά κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης σέ συνδυασμό μέ τίς Προφητεῖες τῆς Παλαιᾶς πού διαβάζονται στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, ὅλη τή Μεγάλη Ἑβδομάδα καθώς καί τούς ὕμνους τῶν Ἁγίων Ὑμνογράφων Πατέρων, πού θεολογοῦν καί ἐρμηνεύουν τά Πάθη καί τό λυτρωτικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ!

Τό κορύφωμα τοῦ ἑορτασμοῦ, τό ζοῦμε συμμετέχοντας στή λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, στή θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἡ ὁποία τελεῖται τό πρωί τῆς Μεγαλης Πέμπτης μέ τόν Ἐσπερινό καί τό πρωί τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, πάλι μέ τόν Ἐσπερινό τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, καθώς καί στή νυχτερινή Λειτουργία τοῦ Πάσχα μέ τή θεία Κοινωνία! Ζοῦμε τά πάθη, τό θάνατο καί τήν ταφή τοῦ Χριστοῦ, καί τήν Ἀνάστασή Του, ἀγαπημένοι καί ἐνωμένοι, μέ τό Χριστό καί μεταξύ μας, στή Θεία Κοινωνία! Τρῶμε τόν Καινούριο Ἄμνό, τό Σῶμα Του, καί πίνουμε τό Αἶμα Του, «τό τῆς Καινῆς Διαθήκης»! Ἔτσι ἀνανεώνουμε τήν ὑπογραφή τῆς συμφωνίας, τῆς Διαθήκης, τῆς Δωρεᾶς, πού μᾶς ἔκαμε ὁ Θεός διά τοῦ Υἱοῦ Του, τήν ὁποία δεχτήκαμε μέ τό

βάπτισμά μας στό θάνατο καί τήν ανάσταση τοῦ Χριστοῦ, στό Ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ περισσότερος κόσμος δυστυχῶς ἀγνοεῖ τό βαθύτερο νόημα τῶν Ἁγίων καί Μεγάλων ἡμερῶν καί σπεύδει μόνο νά «κοινωνήσῃ» τυπικά τή Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἢ τό Μέγα Σάββατο πρῶι καί ἀμέσως τρέχει στίς δουλειές του, χωρίς κἀν νά συμμετάσχη στή Θεία Λειτουργία. Μέ τή βιασύνη ὅμως αὐτή χάνει τήν οὐσία τοῦ ἑορτασμοῦ, τή μεγαλειώδη σημασία του, πού εἶναι ἡ μυστική ἔνωση μέ τό Χριστό, ἡ συμμετοχή σά πάθη Του καί τήν Ἀνάστασή Του καί ἡ εἴσοδος στή μακάρια χαρά καί τήν αἰώνια ζωή τῆς Βασιλείας Του!